

Anmeldelser

I denne udgave af Sygeplejersken anmeldes følgende bøger: "Omsorgsmanifestet. hvordan skaber vi verdens bedste plejehjem", "Det skrøbelige menneskeliv. Perspektiver fra lægen og præsten", "Den klassiske psykiatris historie. Pioneren Harald Selmer og psykiatriens fødsel i Danmark" samt "Hospice i børnehøjde - undervisning af skoleelever".

Sygeplejersken 2021 ; (4): . Anmeldelser

Beboerne skal have lige så meget ud af livet som alle os andre

May Bjerre Eiby

Omsorgsmanifestet. Hvordan vi skaber verdens bedste plejehjem
Grønningen 1 2020, 231 sider – 349,95 kr. (vejl.)

Hvad med et plejehjem, hvor man betragter opholdet ud fra tankegangen bag tidligere tiders sanatorieophold: Masser af frisk luft, rigeligt med lys samt velgørende fred og ro i smukke omgivelser?

Du hører allerede politikere og sågar ledere inden for plejesektoren komme med en lang redegørelse om, at det er budgettet ikke gearret til. Modargumentet er plejehjemmet Dagmarsminde.

I denne bog får vi opskriften på, hvordan sansning inddrages i den daglige pleje lige fra lyddæmpende foranstaltninger, bevidst arbejde med lysindfald i forskellige situationer, smukke hjemlige omgivelser og daglige udendørs sanseoplevelser.

Vi følger beboerne fra deres første ankomst til plejehjemmet frem til deres sidste farvel.

Vi får beskrevet, hvordan den lægekontrollerede medicinudtrapning bevirker, at beboerne bliver mere nærværende og faktisk får nogle færdigheder tilbage, som før var tabte.

Vi oplever et plejehjem, hvor brugen af mekaniske hjælpemidler begrænses til det absolut nødvendige til fordel for tæt samarbejde, koordinering og træning af beboerne, og hvor disse hjælpemidler fjernes fra de daglige opholdsområder, når de ikke er i brug.

Det faglige skøn og sansningen inddrages i den daglige pleje i stedet for faste skemaer og procedurer. Døgnrytmen er her en betegnelse for den enkelte beboers behov for vekslen mellem aktivitet og hvile – ikke for personalets faste arbejdsgange.

Kosten er en vigtig del af beboernes ophold på stedet. Her er faste spisetider, som beboerne kender fra deres tidligere aktive liv. Så morgenmaden spises om morgenen, frokost midt på dagen og varm mad til aften, alt sammen frisklavet, så dufte af nybagt brød og middagsforberedelsen spreder sig, hvilket er med til at appellere til beboernes appetit.

Personalet spiser sammen med beboerne og er opmærksomme på, om nogen begynder at blive rastløse, hvilket er tegn på, at de har behov for at hvile sig, hvilket så arrangeres.

Inddragelse af familien er en vigtig del af plejen i alle faser af opholdet. Specielt i livets sidste fase er kontakten og medinddragelsen vigtig. Familiens rolle i denne tid er netop at være familie – de skal

have tid til deres fælles sorgarbejde og en rolig afsked med deres pårørende.

Og ja, det kræver en del af personalet. Det kræver, at man ser den enkelte beboer som et individ, der har levet et langt liv og nu har brug for støtte og opmuntring i den sidste levetid.

Det kræver et engageret og opmærksomt personale, der er opsat på at arbejde inden for et værdigrundlag, der bygger på Kari Martinsens omsorgsfilosofi og K.E. Løgstrups kosmofænomenologi.

Men burde kravet om engagement og opmærksomhed ikke være en selvfølge, når man har valgt at arbejde med svage og plejekrævende mennesker? At man som plejepersonale mener, at beboerne "skal have lige så meget ud af livet som alle os andre. Hvis man synes, det er nytteløst med alle de krævende gøremål for nogle mennesker, der alligevel mest har livet bag sig, så hører man slet ikke til i plejefaget."

Jens Bydam, sygeplejerske, cand.phil.

Præstens ur tikker ikke

Inger Uldall Juhl og Lone Vesterdal
Det skrøbelige menneskeliv. Perspektiver fra lægen og præsten
Forlaget Eksistensen 2020, 350 sider – 299,00 kr.

Bogen husker os på mange patienters behov for omsorg på det eksistentielle niveau og på, at vores hjælp kan suppleres hos sognepræsten.

Travl lægepraksis, fyldt venteværelse, 20 pct. af patienterne frygter alvorlig diagnose, og uret tikker. I almen praksis har vi "den åbne dørs princip" mellem læge og sygeplejerske. Vi må forstyrre hinanden og trække på hinandens kompetencer, når det er nødvendigt.

Bogen beskriver det, vores patienter ofte kommer med. Stress, angst, sygdom, aldring, sorg, skrøbelighed. Livsvilkår de skal lære at forstå og acceptere for at blive hele igen og opleve, at livet bliver glædeligt, så de er rustet, næste gang livet er bøvlet.

Og hvorfor så præsten? Præsten udvider patientens viden om sig selv ved at se på aspekter af mennesket og vores kultur, kunst, litteratur, religion, historie og mange andre facetter udover fysisk skrøbelighed. Præsten husker patienten på håbet. Og præstens ur tikker ikke.

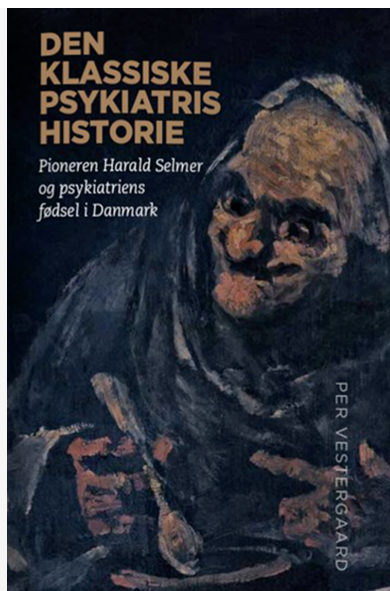
Lægens indlæg er genkendeligt og derfor lettere at gå til, mens præstens – med mange illustrationer og kildehenvisninger – kræver større koncentration.

Bogen vidner om to engagerede og dedikerede menneskers værdier og varme ønsker for deres medmennesker. Jeg anbefaler den som læsning til debatoplæg i lægepraksis og i studiegrupper. Personligt ønsker jeg mig en Pixi-udgave.

Michala Eich, sygeplejerske

Overbelægning og tvang har altid eksisteret

Per Vestergaard
Den klassiske psykiatri historie. Pioneren Harald Selmer og psykiatriens fødsel i Danmark
Aarhus Universitetsforlag 2021, 142 sider – 199,95 kr.

Den danske læge Harald Selmer (1814-1879) betragtes som en af de stærkeste kræfter i debatten om at skabe gode vilkår for mennesker med psykisk sygdom. Det var Harald Selmer, som oversatte de første lærebøger i psykiatri fra Frankrig.

Det var ham, som kæmpede for, at der var gode fysiske rammer og sund mad på de nye psykiatriske anstalter, og at der blev skabt en opdeling af patienterne efter køn og diagnoser.

Han kæmpede en offentlig kamp for, at ansvaret for psykisk udsatte mennesker blev ved med at være et statsligt ansvar, så psykiatrien ikke blev overladt til tilfældige og billige løsninger.

Bogen fortæller historien om, hvordan psykiatrien blev et lægefagligt speciale. Om hvordan overlægen var ene leder af store psykiatriske institutioner som f.eks. Risskov, Sct. Hans og det psykiatriske hospital på Oringe, og at overlægen boede på institutionen tæt på patienterne.

Harald Selmer skrev mange bøger og årsberetninger, og han var den første, som beskrev, hvilke krav der var til personalet. Det var dog først i 1911, at der kom lovkrav om, at der skulle være sygeplejersker ansat på alle psykiatriske hospitaler i Danmark.

Historien giver os indsigt i og forståelse for specialet psykiatri, men viser også, at f.eks. overbelægning og for meget tvang er vilkår, vi har kæmpet med, siden psykiatrien blev grundlagt.

Louise Bangsgaard, sygeplejerske, centerchef, center for Socialpædagogik og Psykiatri, Københavns Kommune

Inspiration til meningsfuld og nærværende undervisning

Iben Holøv Thomsen & Susanne Mejdal

Hospice i børnehøjde – undervisning af skoleelever

Hospice Limfjord Skive 2020, 173 sider – 299 kr. + porto. Det er muligt at tilkøbe konsulentbistand eller rådgivning via telefon/mail. Se hospicelimfjord.dk/hospice-i-boernehoejde

Bogen er skrevet af de to sygeplejersker, Iben Holøv Thomsen og Susanne Mejdal, som er ansat på Hospice Limfjorden. Begge sygeplejersker har undervist over 600 skolebørn i de grundlæggende tanker bag de danske hospicer.

Børn og unge har siden åbningen af Hospice Limfjorden i 2007 henvendt sig på eget initiativ med forespørgsler i forbindelse med skoleopgaver eller lignende. Dette har således inspireret til udarbejdelse af undervisningstilbud. Arbejdet omkring undervisningen har været formaliseret i samarbejde med skoler og præster i Skive siden 2014.

Makkerparret har derfor udarbejdet denne fine manual-lignende bog på baggrund af deres efterhånden omfattende erfaringer med undervisning af børn og unge.

Bogen er skrevet i et letlæseligt sprog, hvorved andre faggrupper også kan få glæde af at søge inspiration i bogen i forbindelse med undervisning i de valgte temaer.

Forfatterne beskriver, udover valget af særdeles relevante temaer, desuden også en række didaktiske overvejelser i forbindelse med undervisning af denne aldersgruppe. Der præsenteres en række værktøjer, som kan anvendes i undervisningen, herunder Quiz og Byt, Kahoot, analyse af sange, brevskrivning til forældre og andre aktiviteter, der bringer børnene i aktiv læring.

Ydermere findes bilag med patienthistorier, brev til skoleledelse og præst, billeder og sangtekster. Bogen er således et ready to go-redskab for en kollega på et hospice eller en anden fagperson, som ønsker at tage denne meningsfulde og nærværende undervisning op i eget lokalsamfund.

Undervisningstemaer: At leve med uhelbredelig sygdom, at arbejde på hospice, assisteret selvmord og aktiv dødshjælp, at være ung og have uhelbredelig sygdom i familien, tegn på at døden er nær, ritualer ved dødens afslutning, rundvisning og spørgetid.

Projektet er desuden internationalt anerkendt i 2019.

Anne Grønbo Alm, sygeplejerske, Udgående Hospiceteam, Sankt Lukas Hospice

Kort nyt om bøger v/Jette Bagh, cand.cur., fagredaktør Sygeplejersken og Fag&Forskning

Content...

Emneord:

Litteratur